

College van burgemeester en wethouders

Vergadering van: Zie voorblad

Team: Welzijn

Opsteller: Mieke Biemond

Tel-nummer: 0618416779

Mede-auteur: Sanne Wassink

Tel-nummer: 0628038188

Collegevoorstel – Protocol Opstapwoningen Zutphen 2024

Zaaknummer:	626699
Portefeuillehouder:	Jasper Bloem
Openbaar:	Openbaar
Soort punt:	Besluitvormend

Besluit

Het college besluit in te stemmen met het Protocol Opstapwoningen Zutphen 2024

Aanleiding

Een zeer klein deel van de bevolking woont in een instelling vanwege psychische klachten en/of een verslaving. Na verloop van tijd ontstaat er vaak herstel en zijn velen in staat (opnieuw) zelfstandig te gaan wonen. Om de door- en uitstroom te bevorderen is het noodzakelijk dat deze mensen, indien van toepassing met voorrang, een woning kunnen krijgen. In het belang van de persoon zelf en diens omgeving wordt de overgang tussen de instelling en zelfstandig wonen zorgvuldig begeleid.

In 2018 zijn hier met Zutphense zorgorganisaties, de woningcorporaties en Stichting Perspectief afspraken over gemaakt en vastgelegd in het protocol Opstapwoningen Zutphen 2019. In de evaluaties van de afgelopen jaren zijn een aantal nieuwe werkafspraken en verduidelijkingen voorgesteld. Dit heeft geleid tot het herziene protocol met duidelijk(er) beschreven procedures.

Beoogd effect

1. Mensen die in een instelling verblijven en weer zelfstandig kunnen wonen, kunnen uitstromen in een huurwoning mits ze aan de voorwaarden van de regeling voldoen.
2. Het (weer) zelfstandig gaan wonen slaagt ook op langere termijn, en leidt niet tot terugval in problematiek

Argumenten

1.1. Door woningen met voorrang beschikbaar te stellen aan mensen die aan de voorwaarden voldoen, wordt de door- en uitstroom bevorderd.

Het verblijf in een instelling is kostbaar. Door de voorrangregeling voor deze doelgroep wordt voorkomen dat mensen onnodig lang in een instelling moeten verblijven of dakloos raken na detentie. Dit belang wordt landelijk gezien: de aandachtsgroepen die, vanwege hun urgente behoefte aan woonruimte, in de voorgenomen Wet regie op de Volkshuisvesting worden benoemd zijn onder andere mensen die uitstromen uit beschermde woonvormen, maatschappelijke opvang en detentie. Omdat gemeente Zutphen zeer veel instellingen kent en belang hecht aan een evenwichtige bevolkingssamenstelling in de wijken, zijn de 'woningen met voorrang' beperkt tot mensen die, voorafgaand aan het intramurale verblijf, tenminste 3 jaar woonverleden in gemeente Zutphen hadden.

1.2. Woningtoewijzing op basis van inschrijfpunten of loting via Woonkeus Stedendriehoek is ook mogelijk.

Een deel van de mensen die vanuit een instelling weer zelfstandig gaan wonen, vindt een woning in gemeente Zutphen via de reguliere woningtoewijzing op basis van punten of loting. Ook voor deze groep geldt de werkwijze van het Opstapprotocol, dus het invullen van een checklist, de begeleiding, tussentijdse evaluaties en het tijdelijk huurcontract. Want ook voor deze groep is een zorgvuldige overgang naar zelfstandig wonen van belang.

1.3. De regie ligt zo veel mogelijk bij de kandidaat zelf, het proces is transparant en zorgvuldig.

De kandidaat voor de Opstapwoning is aanvrager en aanspreekpunt voor alle partijen. Er wordt niet over maar met de kandidaat gesproken. Het is voor de kandidaat transparant welke informatie wel en niet gedeeld wordt en hoe met de gegevens wordt omgegaan. Er wordt niet meer gedeeld dan noodzakelijk is om het doel van huisvesting te dienen. Er wordt geen apart dossier gevormd voor de Opstapregeling. De gegevens van de cliënt worden vastgelegd bij de direct betrokken organisaties voor zover relevant voor hun professionele betrokkenheid.

2.1. Door het protocol Opstapwoningen is er meer kans op een succesvolle overstap naar zelfstandig wonen.

De afspraken in het protocol zorgen voor een betere voorbereiding voorafgaand aan het zelfstandig wonen. De verplichte begeleiding garandeert dat de cliënt/huurder voldoende steun krijgt. Tijdens de gezamenlijke evaluaties, tussen huurder, woningcorporatie en zorgaanbieder, wordt getoetst of de huurder voldoende woonvaardigheden heeft. Als dit zo blijkt te zijn wordt na uiterlijk twee jaar het tijdelijke huurcontract omgezet in een vast huurcontract. De afgelopen jaren is gebleken dat, door deze werkwijze, de overstap bijna altijd goed verloopt. Daar waar dit niet het geval was, werd dit eerderesignaleerd, kon gezamenlijk naar andere oplossingen worden gezocht en werd woonoverlast zoveel mogelijk voorkomen.

Kanttekeningen

1.1. De eis van drie jaar woonverleden levert soms problemen op bij uitstroom

Het komt soms voor dat mensen van buiten de Beschermde Wonen regio Midden-IJssel in onze regio, dus ook in Zutphen, beschermd gaan wonen. Dit bijvoorbeeld omdat er zorginhoudelijke redenen zijn waarom beschermd wonen in een andere regio beter passend is. Het Opstapprotocol hanteert voor woningen met voorrang de eis van een woonverleden van drie jaar in Zutphen voorafgaand aan het verblijf in de instelling. Dit gebeurt vanwege het algemene belang de bevolkingssamenstelling in gemeente Zutphen in evenwicht te houden.

In de praktijk leidt dit soms tot een langere verblijfsduur in de instelling. Het gesprek hierover wordt zo goed mogelijk gevoerd en er wordt zoveel mogelijk meegedacht over een maatwerkoplossing voor betreffende cliënt. In de regio Midden-IJssel wordt in toenemende mate al vanaf de toelating tot (Wmo) beschermd wonen nagedacht over een passend scenario voor uitstroom en hierop geacteerd door bijvoorbeeld bij meerdere woningcorporaties in te schrijven.

1.2. Nieuwe landelijke ontwikkelingen kunnen te zijner tijd tot aanpassingen leiden van het protocol

Het wetsvoorstel Versterking Regie op Volkshuisvesting beoogt regels op te stellen om landelijk vast te leggen dat specifieke kwetsbare groepen met urgentie een woning kunnen krijgen. De doelgroep mensen die uitstromen uit een zorginstelling en uit detentie zijn hier onderdeel van. Gemeente Zutphen zal deze ontwikkelingen actief volgen.

2.1. Het vergt wederzijdse inspanningen om de afspraken helder te houden.

Sinds 2019 wordt het protocol jaarlijks geëvalueerd, steeds weer is naar voren gekomen dat de details van de regeling, onder andere bij de zorgaanbieders, onvoldoende bekend zijn en dat er misverstanden leven. Hier is op ingezet door verschillende voorlichtingen bij de aanbieders te houden. In dit herziene protocol zijn daarom de afspraken zo helder mogelijk benoemd. Er kan niet uitgesloten worden dat opnieuw afspraken verslonzen. Daarom wordt er sinds de zomer van 2023 periodiek overleg gevoerd tussen een aantal betrokken partijen om de lijnen kort te houden. Vanwege het belang dat de afspraken goed vastgelegd zijn is het protocol herzien.

Communicatie

Met alle betrokken partijen is al overlegd over de voorgestelde wijzigingen. Zodra het College instemt met het nieuwe protocol zullen de betrokken partijen hierover geïnformeerd worden.

Uitvoering

Bij de evaluaties van de afgelopen jaren zijn concrete wijzigingen in de onderlinge afspraken gemaakt die per direct zo uitgevoerd zijn. Het herziene convenant bevat daarom geen nieuwe gevolgen voor de uitvoering. De convenantpartners zijn akkoord met de voorgestelde wijzigingen. De verschillende partners zullen gevraagd worden om een digitale handtekening.

Evaluatie

Het protocol zal jaarlijks geëvalueerd worden. De uitkomsten worden geagendeerd in het 'overleg convenantpartners wonen en zorg'.

Financiële consequenties

Deze samenwerking heeft geen financiële consequenties.

Bijlagen

626699 - Bijlage 1- Protocol Opstapwoningen 2024